Redacţiunea, Administraţiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piaţa mare Nr. 22
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piaţa mare Nr. 22
Inserate maĭ primescŭ în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Henri Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, I. Dannebarg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIII.

„Gazeta“ ese în fiă-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., Pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 139. Brașovŭ, Joi 21 Iunie (3 Iulie) 1890.

O cestiune controversată de competenţă.

IV.

Brașovŭ, 20 Iunie st. v.

Pe la capĕtulŭ articulului, despre care vorbimŭ, „Telegrafulŭ Românŭ“ din Sibiiu, increţêndu'șĭ fruntea, esclamă mâniosŭ:

„Cine are lipsă de întrevenirea sinódelorŭ în afacerea din cestiune? Metropolitulŭ nostru dóră? Inșiși cei cu adresa recunoscŭ, că Metropolitulŭ nostru șĭ-a împlinitŭ datoria în astă privinţă cu tótă „energia“ și la 1879 și la 1883 întru apĕrarea școlelorŭ nóstre primarĭ și medii. Décă șĭ-a priceputŭ elŭ chiămarea și datoria atuncĭ, *în cause mai grave*, de unde îșĭ ia acuma unŭ sinodŭ parochialŭ îndemnulŭ ca *sĕ vină a'lŭ învĕţa:* ce *are sĕ facă?* Este lucru cuviinciosŭ acesta?

Pentru întâiu bate la ochĭ, că „Tel. Rom.“ declară afacerea asilurilorŭ de copii de mai puţinŭ gravă, ca afacerile scolare dela 1879 și 1883. Și acésta o face „Tel. Rom.“ în acelașĭ articulŭ, în care cu patru-ḑecĭ de rêndurĭ mai susŭ afirmă categoricŭ, că „cei ce dispunŭ de puterea și de resursele statului“, sciu pré bine, că confesiunile române n'au mijlócele sĕ-șĭ înfiinţeze pe lângă școlile confesionale și asilurĭ de copii confesionale „și pentru aceea se folosescŭ de situaţiunea favorabilă astăḑĭ pentru elementulŭ maghiarŭ și credêndu-se destulŭ de tarĭ, ca sĕ esecuteze planurile lui Szechenyi *de a face și din petri Maghiarĭ*, iesŭ pe faţă și vorŭ sĕ creeze *unŭ felŭ de „Ianicerĭ“* mai cu sémă din Românĭ și din Slovacĭ.“

Mai departe bate la ochĭ spiritulŭ despoticŭ, ce resuflă din apostrofările „Tel. Rom.“ și care nu se potrivesce nicĭ decum cu constituţionalismulŭ bisericei. Cu alte cuvinte „Tel. Rom.“ ḑice cătră fii bisericei din Brașovŭ: Ce aveţĭ voi se vĕ îngrijiţĭ de treburĭ d'astea? N'are nimenĭ lipsă de părerile și sfaturile vóstre. Metropolitulŭ va sci ce sĕ facă și făr' de voi. Trebuia dér sĕ vĕ ţineţĭ gura!

Mai încetŭ, mai încetŭ prea cuviosiilorŭ dela „Telegrafŭ“! Décă vĕ totŭ provocaţĭ la legea fundamentală a bisericei române gr. or., atuncĭ se daţĭ voiă și „nesocotiţilorŭ“, „necuviinciosilorŭ“ și „ignoranţilorŭ“ din Brașovŭ a vĕ aduce aminte, că în sensulŭ acelei legĭ, cea mai însemnată din părţile constitutive ale bisericei, temelia organisaţiunei ei, suntŭ *parochiile*, ér conformŭ art. III alŭ statutului: „posiţiunea ce-o are în biserică clerulŭ și poporulŭ provinciei metropolitane, îi dă dreptulŭ de a participa în persónă séu prin representanţĭ *la tóte acţiunile bisericescĭ, scolare și fundaţionale.*“

Pe temeiulŭ acestei legĭ fundamentale dér nu se póte cugeta ca capulŭ bisericei, Metropolitulŭ, sĕ întreprindă vr'o acţiune în numele bisericei, la care clerulŭ și poporulŭ sĕu sĕ nu fiă în dreptŭ de a participa.

Ba mai multŭ, nu se póte cugeta, ca ceea ce-i este iertatŭ capului bisericei a întreprinde *în numele bisericei* pentru apĕrarea ei și a intereselorŭ ei de viaţă, sĕ nu le fiă iertatŭ a întreprinde, între marginile cercului lorŭ de activitate, și representanţilorŭ legalĭ ai clerului și poporului bisericei.

De aicĭ urmézǎ, că décă, cum susţine acum „Tel. Rom.“ *biserica nu are dreptulŭ* de a'șĭ manifesta părerea faţă c'unŭ proiectŭ de lege și décă cestiunea asilurilorŭ de copii, cum ḑice elŭ, este de natură curatŭ politică, ér bisericei nu-i este permisŭ sĕ pertracteze cestiunĭ politice „în adunările sale carĭ se numescŭ sinóde“, atuncĭ nicĭ Metropolitului nu póte sĕĭ fiă permisŭ de-a întreprinde *ca capŭ alŭ bisericei și în numele bisericei* o acţiune în contra proiectului de lege pentru asilurile de copii.

Una din două: orĭ că biserica are și ea de a ḑice unŭ cuvêntŭ faţă c'unŭ proiectŭ de lege, în care mai în fiă-care §-ŭ, din cei 46, e vorba și de drepturile și datorinţele ei în ce privesce asilurile de copii, și atuncĭ acţiunea metropolitului nu se póte despărţi de acţiunea clerului și a poporului întregei provincie metropolitane; orĭ-că afacerea este *prea politică* și bisericei nu-i este permisŭ a ḑice nicĭ cârcŭ, — cum afirmă „Telegr. Rom.“ — și atuncĭ n'are înţelesŭ altă acţiune din partea Metropolitului, ca capŭ alŭ bisericei, decâtŭ aceea, ce a desfășurat'o în fatala sa circulară dela 21 Maiu v. 1890, și care culminézǎ în sugrumarea vocei clerului și a poporului.

Este dér lucru firescŭ că „Telegrafulŭ Românŭ“, primindŭ însărcinarea de a apĕra circulara archiepiscopéscă, a trebuitŭ sĕ stórcă și din petri *politică*, cum voia Szechenyi sĕ facă și din petri Maghiarĭ, ca sĕ „demonstreze“, că cu totŭ statutul organicŭ rolulŭ și chiămarea bisericéscă a membrilorŭ sinodului parochialĭ din Brașovŭ nu se deosebesce de rolulŭ și chiămarea femeilorŭ „carĭ trebue sĕ tacă în biserică“ și se potrivesce fórte bine cu rolulŭ și chiămarea, ce le vorŭ fi reservate pe tóte terenurile „Ianicerilorŭ,“ pe carĭ voiescŭ sĕ'ĭ creeze „cei ce dispunŭ de puterea și de resursele statului.“

In zelulŭ sĕu înfocatŭ de a zugrăvi cu colorĭ orbitóre pretinsa *„natură politică“* a afacerei, „Telegrafulŭ Românŭ“ se provócă până și la „motivele, carĭ îi preocupă pe Maghiarĭ și din carĭ se intenţionéză înfiinţarea acelorŭ asilurĭ“ și susţine c'unŭ aerŭ triumfătorŭ, că aceste motive *„suntŭ în prima linia politice.“*

Vedeţĭ, onorabililorŭ, tocmai aicĭ e buba! Dintr'o cestiune de prima ordine a crescerei și educaţiunei poporului, în primulŭ stadiu alŭ desvoltării lui, când e vorba de-a se pune temelia, pe care se zidéscă apoi mai departe scólele, se face o cestiune de politică specifică ungurésca. Și tocmai aicĭ e primejdia pentru biserică și pentru învĕţămêntulŭ și educaţiunea credinciosilor, ce suntŭ încredinţate ei!

Ce ḑice acumŭ „Telegrafulŭ Românŭ?“ Ḑice, că fiind-că „cei ce dispunŭ de puterea și de resursele statului“ vorŭ sĕ facă *politică* pe conta intereselorŭ de viaţă ale bisericelorŭ nóstre, și bisericile ar face totŭ politică décă și-ar apĕra aceste interese, și a face politică nu le este iertatŭ!

Nu este de totŭ comică și ridiculă acéstă conclusiune?

Décă amŭ adopta părerea „Tel. Rom.“, atuncĭ nu ne-amŭ mai puté apĕra în contra nicĭ unei încălcărĭ a drepturilorŭ bisericei, căcĭ bine este sciutŭ, că aceste tóte se facŭ mai alesŭ din „motive politice“.

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Visulŭ,

de Ludovic Halévy.

Cununia amicului meu Raoul se sĕvîrșise erĭ în biserica Sfânta Clotilda; era de faţă publicŭ numĕrosŭ și ceremonia era în toiulŭ ei. Preotulŭ tocmai îșĭ isprăvise scurta sa vorbire ocasională cu cuvintele: „Sĕ fiţĭ uniţĭ pe acestŭ pămêntŭ până la mórte!“ Și fiindcă eu stamŭ de totŭ aprópe, am auḑitŭ pe mirésă șoptindu'i mirelui: „Și dincolo de mórte!“

Nu mĭ-am pututŭ înăbuși unŭ micŭ strigătŭ de surprindere. Raoul nu se căsĕtorise cu vr'o fată tînĕră, ci cu încântătórea și mica contesă Jeanne de Charmelieu, vĕduvă după amiculŭ meu Gaston de Charmelieu. Acéstă amabilă persónă era destinată sĕ facă noroculŭ amicilorŭ mei. După Gaston venì la rêndŭ Raoul. Nimic nu se ivesce mai desŭ pe pămêntŭ; dér cum va fi în cerŭ cu legătura eternă, décă cumva contesa o făgăduise și celui dintêiu bărbatŭ?

Cădui pe gândurĭ, probabilŭ că acum cincĭ anĭ ea îi dase și lui Gaston aceeașĭ promisiune.

Pe când mĕ gâdiamŭ astfelŭ, publiculŭ începuse a se mișca împrejurulŭ meu. Ceremonia se terminase; organele cele marĭ întonară marșulŭ lui Mendelssohn, eu urmaiu mulţimei, care mĕ tîra cătră sacristiă. Strînseiu mâna nouei căsĕtorite și tînĕrului ei bărbatŭ, dér nu le adresaiu nicĭ unŭ cuvêntŭ, căcĭ altfelŭ nu m'așŭ fi pututŭ răbda sĕ nu 'ntrebŭ, ce va face tînĕra nevastă cu cei amêndoiu bărbaţii ei în lumea cealaltă.

Părăsiiu biserica, făcuiu două orĭ trei visite, mĕ duseiu acasă, făcuiu o preumblare călare, merseiu la operă, dér în totŭ cursulŭ serii nu voì sĕ'mĭ iasă din capŭ gândulŭ celŭ prostŭ, cum vorŭ întocmi lucrulŭ Raoul și Gaston în lumea cealaltă.

Intorcêndu-mĕ acasă, mĕ puseiu în patŭ și adormiiu. In nóptea aceea avuseiu unŭ visŭ, pe care nu'lŭ voiu uita nicĭodată.

Mĕ aflam în staţiunea căii ferate Raiu. Veniau și mergeau multe trenurĭ, plecau góle și se'ntorceau mai multŭ orĭ mai puţinŭ pline. Șefŭ de staţiă era Sfântu Toma, care se purtà fórte prevenitorŭ și'mĭ esplicà organisarea serviciului.

— „Trenurile“, ḑise elŭ, „plécă dela pămêntŭ, trecŭ pe lângă iadŭ și pe lângă foculŭ gheenei și se oprescŭ înaintea raiului. Lumea se face érășĭ mai religiósă, de când a vĕḑutŭ, că necredinţa face și mai nenorociţĭ pe ómenĭ, decâtŭ cum suntŭ deja, și de acolo vine, că trenurile vinŭ acum la raiu mai pline ca mai nainte. De altmintrelea te vei puté însu-ţĭ convinge. Acum suntŭ 7 óre 10 minute. Trenulŭ expresŭ, care vine directŭ dela pămêntŭ, va sosi încurêndŭ.... Audĭ fluerătura? Étă'lŭ aci. Vedĭ, c'avemŭ vagóne de tóte trei clasele. Ómenii se scobóră. Acum fii cu băgare de sémă. Clasa ântêia și a treia suntŭ pline, de aci poţĭ vedé, că religiositatea o afli mai multŭ în poporŭ și în clasele mai înalte; burgesimea însĕ numĕrá în rêndurile ei mulţĭ Voltaireanĭ, liberĭ cugetătorĭ și alţii de felulŭ acesta. Décă vei rĕmâné aci numai două orĭ trei ḑile, vei vedé venindŭ vr'o cincĭ-decĭ de trenurĭ și în ele vei afla de sigurŭ și cunoscuţĭ de-ai d-tale.“

De câte-va secunde nu mai ascultam pe vorbăreţulŭ șefŭ de staţiune: observasem adecă pe tênĕra vĕduvă dela sfânta Clotilda, pe nevasta lui Gaston și a lui Raoul. Da, ea era. Ii vĕḑusemŭ frumosulŭ ei capŭ ivindu-se la feréstra unui vagonŭ-salonŭ, sărì apoi ușorŭ și graţiosŭ din vagonŭ lăsândŭ sĕ i-se védă puţinŭ frumosulŭ ei piciorŭ. Alergà puţinelŭ zăpăcită încócĭ și încolo pe peronŭ și strigà: „Raiulŭ? Unde e raiulŭ? Biletulŭ meu e pentru raiu!“

Mĭ-am adusŭ aminte, că am vĕḑut'o într'o ḑi tocmai așa, când s'a scoborîtŭ dintr'unŭ trenŭ specialŭ, care adusese pe óspeţii împĕrătesei la Compiegne! Și atuncĭ fugia ea, ca aḑĭ, încântată pe peronŭ încóce și încolo strigândŭ: „Cufĕrele mele! Sĕ nu uitaţi cufĕrele mele; suntŭ patru-spre-ḑece bucăţĭ.“ Și unŭ ofiţerŭ dela curte venì atuncĭ cătră ea și ḑise: „Nu te teme de nimicŭ, d-nă contesă, voiu îngriji eu de cufĕrele dumitale. Tocmai pentru cufĕre sunt eu aci.“

Și acum venì Sfântu Petru la pórtă și ḑise:

Dér şi acţiunile premerse şi faptele sěvêrşite în sînulŭ bisericei române gr. or. pănă acuma pledéză în contra părerei „Telegr. Românŭ“ şi a circularei desŭ amintite.

Cum vědurămŭ, la 1879 representaţiunea bisericei române gr. or. se provócă anume la „îngrijirile credincioşilorŭ, carĭ îşĭ temŭ limba şi naţionalitatea“, ér la 1883 representaţiunea bisericei vorbesce de „credincioşii carĭ se intereséză de causă“. Prin urmare aceste representaţiunĭ au admisŭ manifestarea îngrijirilorŭ şi interesarea cu privire la proiectele de lege de atuncĭ, şi de sigurŭ că n'au avutŭ în vedere pe „civii statului“ afară din biserică, ci pe credincioşii din sînulŭ bisericei

In Februarie 1879, mergêndu o deputaţiune a Românilorŭ din Braşovŭ la Escelenţa Sa Metropolitulŭ, ca sě'lŭ felicite pentru paşii întreprinşĭ în causa şcólelorŭ poporale, Escelenţa Sa a rĕspunsŭ deputaţiunei în terminĭ fórte călduroşĭ, asigurându o mai ânteiu că împreună cu ceilalţĭ Archierei îşĭ va încorda tóte puterile spre delăturarea relelorŭ şi ispitelorŭ şi în fine încheià astfelŭ:

„Insě precum de astă dată, *aşa şi în cele ce le vomŭ avé de ale face în viitorŭ*, **avemŭ lipsă de concursulŭ şi de sprijinirea unanimă a clerului şi poporului nostru.** Décă o vomŭ avé acésta: atuncĭ în orĭ-ce lupte, *la carĭ nu cumva vomŭ mai fi provocaţĭ*, **triumfulŭ nostru finalŭ va fi asiguratŭ**, pentru-că noi nu ne luptămŭ pentru altceva, **decâtŭ numai pentru cultură,** pentru adevĕrata libertate, egalitate şi frăţietate, care trebue sě fiă principiile conducătóre pentru toţĭ cei ce voiescŭ sě trécă de ómenĭ ai civilisaţiunei.“ (A se vedé „Tel. Românŭ“ din Februarie 1879.)

Va sě qică la 1879 biserica *nu făcea politică* neiertată apĕrândŭ limba şi instrucţiunea în scólele sale confesionale, *ci se lupta numai pentru cultură, pentru dreptate şi egalitate,* ér Metropolitulŭ cerea *concursulŭ şi sprijinirea unanimă* a clerului şi poporului, căcĭ qicea: numai aşa triumfulŭ nostru finalŭ va fi asiguratŭ.

Şi astăqĭ?

Intr'o afacere multŭ mai periculósă pentru desvoltarea culturală a poporului nostru şi a bisericei, vine Escelenţa Sa şi declară în circulara sa din urmă, că acéstă afacere e de „natură politică“, şi nu se póte pune nicĭ într'unŭ felŭ în discusiune pe terenulŭ bisericescŭ, ér concursulŭ şi sprijinulŭ credincioşilorŭ îlŭ refusă qicêndŭ, că îşĭ va face datoria „şi fără impulsŭ din partea mulţimei.“

Totŭ la 1879, în 18 Martie, sinodulŭ parochialŭ dela biserica sf. Nicolae din Braşovŭ a trimisŭ Escelenţei Sale Metropolitului o *adresă*, prin care îi mulţămesce pentru paşii întreprinşĭ în contra proiectului de maghiarisare a şcólelorŭ poporale şi'lŭ rógă sě nu cruţe ostenéla a se întrepune cu autoritatea sa în camera magnaţilorŭ în contra acelui proiectŭ de lege.

„Declarămŭ în faţa lumei susŭ şi tare“—se qicea în acea adresă — „că noi ca şi străbunii noştri voimŭ sě rĕmânemŭ Românĭ cu limba românéscă şi cu cultura românéscă!“

Şi acéstă adresă a fostŭ primită de Metropolitulŭ în modŭ binevoitorŭ şi nimenĭ n'a găsitŭ, că sinodulŭ parochialŭ nu era „*competentŭ*“ a i-o trimite. Nimenĭ n'a qisŭ, că a făcutŭ politică neiertată, pentru-că a accentuatŭ naţionalitatea credincioşilorŭ bisericei, nimĕnui nu i-a venitŭ în minte măcarŭ a dăscăli pe membrii sinodului în modulŭ celŭ mai ofensătorŭ, că n'au sě înveţe ei pe Metropolitulŭ, ce are sě facă, ci Escelenţa Sa a datŭ ascultare rugării sinodului şi s'a întrepusŭ cu autoritatea sa în camera magnaţilorŭ în contra periculosului proiectŭ de lege.

Dér *tempora mutantur*.....

(Unŭ articulŭ finalŭ urméză.)

Serbia şi exregele Milan.

De unŭ timpŭ încóce în Serbia se petrecŭ lucrurĭ, carĭ punŭ pe gândurĭ seriόse pe politicii interesaţĭ în afacerile sêrbescĭ.

Exregele Milan, după ce şi-a adăpatŭ privirile din frumseţile Parisului, îngrijatŭ de sórtea fiului sĕu şi rêvnindŭ şi la rolŭ politicŭ în ţéra, alŭ căreia tronŭ l'a părăsitŭ, s'a întorsŭ la Belgradŭ, unde pretinde cu tótă hotărîrea sě'i se respecteze drepturile lui de cetăţénŭ şi de tată.

Milan, după ce Garaşanin îi refusà serviţiile sale, chiemà din Londra pe exministrulŭ Rijatovicĭ, pentru ca sě-i formeze unŭ partidŭ Obrenovicĭ, merge in Sabatz dimpreună cu fiiulŭ sĕu, unde primesce demonstraţiile dinastice în favorulŭ sĕu, întimpină cu însufleţire şi satisfacţiă deputaţiunea ofiţerilorŭ din Nişŭ, carĭ nu suntŭ mulţumiţĭ cu lefele lorŭ şi carĭ nu simpatiséză cu partida radicală dominantă aqĭ în Serbia şi ca sě pună vêrfŭ la tóte, ţine cu ocasia unui banchetŭ, ce l'au datŭ în onórea lui profesorii dela scólele superióre din Belgradŭ, o vorbire politicŭ în care qise, că a abqisŭ atuncĭ, când a vĕqutŭ, că trebue sě încredinţeze tronulŭ radicalilorŭ şi că aqĭ vede, că cu totŭ dreptulŭ s'a luptatŭ în contra lorŭ, că *Serbia e în stare critică*, ér starea acésta au provocat'o demonstraţiunile nedemne din timpulŭ din urmă.

In urma acésta radicalii se supĕră grozavŭ, ţinŭ consultărĭ şi ministrulŭ de culte este somatŭ, ca rectorulŭ universităţii, Nicolajevicĭ, care l'a salutatŭ pe Milan, sě fiă pensionatŭ. Mai multŭ, ministeriulŭ radicalŭ, după cum ni-a comunicatŭ telegrama de erĭ, propune regenţei ca „pacĭniculŭ“ Milan sě fiă exilatŭ din Serbia pe tótă viéţa, pentru-că elŭ ţine vorbirĭ, carĭ vatămă sentimentele publice.

Décă regenţa va urma propunerei ministrului, se vorŭ adeveri lucrurile pe carĭ lumea politică le ventila cu multŭ înainte de acésta, că adecă radicalii sêrbĭ aqĭ suntŭ mai puternicĭ ca orĭ şi când, şi că politica rusécă a cuceritŭ cu desĕvêrşire tĕrêmulŭ în Serbia.

Şi lucrurile acestea se întêmplă tocmai atuncĭ, când relaţiile economice dintre Austro-Ungaria şi Serbia suntŭ fórte încordate şi când pressa rusécă face apelŭ la guvernulŭ din Petersburg, ca sě folosécă momentulŭ spre o cuceri pieţele sêrbescĭ, sě dea unŭ sprijinŭ câtŭ mai întinsŭ Serbiei în contra Austro-Ungariei, asigurândŭ „Graşdanin“ pe Sêrbĭ, că potŭ fi sigurĭ de sprijinulŭ politicŭ rusescŭ câtŭ timpŭ ei vorŭ urma pilitica de aqĭ.

Diarele strĕine mai aducŭ scirĭ, că în Ravaniţa au peregrinatŭ la mormêntulŭ regelui Lazar, care înainte de asta cu 501 anĭ a căqutŭ în lupta de pe Câmpulŭ mierlei, agenţĭ panslaviştĭ din Serbia şi Muntenegru, carĭ au împărţitŭ între poporaţiunea bosniacă chipurĭ ce rerepresentau pe principele Nichita şi pe principesa Milena, despre care sciutŭ este, că prin ajutorŭ rusescŭ aspiréză la tronulŭ Serbiei şi la unirea Muntenegrului cu Serbia.

Intre astfelŭ de împrejurărĭ, nu e mirare, că Milan, în vorbirea ce-a ţinut'o în qilele trecute în Belgradŭ, a declaratŭ starea actuală a Serbiei de critică, ér fiului sĕu i-a doritŭ o domnire mai norocósă decâtŭ a lui, şi nu e mirare nicĭ aceea, că radicalii, vĕqêndu-se stăpânĭ absoluţĭ pe situaţiă, cerŭ regenţei cu tótă hotărîrea exilarea lui Milan pe tótă viéţa.

In tóte acestea unŭ ochiu nepreocupatŭ nu póte vedé altceva, decâtŭ prognosticulŭ unei marĭ crise, în urma căreia dinastia Obrenovicĭ póte sě ajungă qile şi mai triste.

DIN AFARĂ.

Garaşanin se trezesce.

Scirĭ sosite din Belgradŭ spunŭ, că pensionarea rectorului universităţii, Nicolajevicĭ, a scosŭ din amorţire pe partida progresistă din Serbia şi pe conducĕtorulŭ ei Garaşanin. Partida acésta, cu tóte sdrobirile ce a suferitŭ, începe a se mişca érăşĭ, ér Garaşanin, după cum se vestesce din Belgradŭ, va adresa către ea unŭ manifestŭ, care va apăré în „Videlo“, organulŭ partidei, care apusese şi care va vedé érăşĭ în curêndŭ lumina qilei. Se qice, că Garaşanin va lua sub critică nimicitóre activitatea guvernului radicalŭ şi va recomanda partisanilorŭ sĕi sĕ păşéscă de nou pe câmpulŭ de luptă. Garaşanin qice, că partida progresistă e datóre sĕ împedece cu tóte mijlócele posibile desvoltarea şi lăţirea anarchismului esistentŭ în Serbia şi sĕ se lupte cu puterĭ neînvinse în contra radicalilorŭ.

Lupta cu dervişii.

„Agenţia Stefani“ anunţă, că din Massova sosescŭ scirĭ despre o luptă sângerósă cu dervişii. Comandantulŭ din Keren a trimisŭ cete de indigenĭ în contra dervişilorŭ, carĭ au călcatŭ cu puterea pămêntulŭ Benismocilorŭ de sub protecţiunea italiană. Cetele, sub conducerea căpitanului Fara, au atăcatŭ pe dervişĭ tocmai când aceştia voiau sĕ se retragă cu prăqile câştigate. Dervişii au perdutŭ 150 de morţĭ, 100 de puscĭ şi câteva stégurĭ. Femeilorŭ şi băeţilorŭ, carĭ au fostŭ prinşĭ, li-s'a datŭ érăşĭ libertatea.

Pressa germană şi agitaţia foilorŭ rusescĭ între Polonĭ.

Fóia rusécă „Novoje Vremja“ a scrisŭ în qilele trecute unŭ articulŭ, prin care agitéză pe Polonii Prusiei în contra Germaniei. Rĕspunqêndŭ fóiei rusescĭ, „Kreuz Ztg.“ din Berlinŭ qice:

„Acésta este mulţămita pentru serviciile ce le-a făcutŭ Prusia în douĕ rêndurĭ imperiului rusescŭ, la 1830 şi 1863, când a sugrumatŭ rĕscóla Polonilorŭ. Rusia se amestecă acum în afacerile nóstre interne, agitéză pe cetăţenii ţerei în contra autorităţii împĕratului. De unŭ lucru însĕ sĕ nu-şĭ uite: Agitatorii şi agenţii rusescĭ de sub stăpânirea Hohenzollernilorŭ nu vorŭ puté sĕ scape aşa de uşorŭ, ca în ţerişóra, unde principele Coburg se luptă mereu cu gândulŭ cum s'ar puté susţiné. Dreptatea nu iértă pe ucigaşii cu misiunĭ politice sĕ umble liberĭ după voia lorŭ numai ca sĕ facă serviţii Rusiei şi sĕ ascundă planurile politicei rusescĭ. Multĭ dintre ştrengarii, carĭ umblă încóce şi încolo c'o faţă neruşinată prin Bulgaria, în Posen orĭ în Bromberg, de multŭ ar fi în temniţă, de nu cumva călĕulŭ nu li-ar fi retezatŭ capulŭ. Noi nu suferimŭ nicĭ o agitaţiă pentru tradarea de patriă“.

— „Ai bunĕtatea, dómnă, sĕ'mĭ arăţĭ biletulŭ d-tale?“

— „Aci, domnule, poftesce!“

— „E'n deplină ordine. Aci e întrarea'n raiu.“

Mica mea amică făcù unŭ modestŭ complimentŭ şi se duse. O plăcere nebună mĕ cuprinse, de a'i urma în raiu.

Intrebaiu pe Sfântu Toma, décă e ertatŭ sĕ intru pentru o oră şi décă mĕ vorŭ mai lăsa de-acolo îndĕrĕtŭ, deórece bucurosŭ aşŭ vrea sĕ mai trăescŭ câţĭ-va anĭ încă pe pămêntŭ.

Imĭ rĕspunse, că da, şi mĕ duse la Sfântu Petru:

— „Dóră vei recunósce pe domnulŭ? E numai unŭ curiosŭ şi încurêndŭ va veni érăşĭ afară.“

Şi acum mĕ aflamŭ în raiu. Era timpulŭ supremŭ. Raoul şi Gaston, carĭ aşteptaseră trenulŭ, se repeqiră înaintea nevestei lorŭ.

Gaston îi apucase mâna ei cea dréptă şi o trăgea către sine strigândŭ:

— „Jeanne, scumpa mea Jeanne!“

Raoul însĕ îi apucase cealaltă mână a ei şi o trăgea de cealaltă parte către sine, strigându-i:

— „Marto, scumpa mea Marto!“

Adecă ea avusese douĕ nume de botezŭ şi, fiindŭ o persónă cu sentimente gingaşe, nu-i venise la socotélă sĕ pórte pentru alŭ doilea bărbatŭ alŭ ei acelaşŭ nume, ca pentru celŭ dintêiu.

Nicĭ Raoul, nicĭ Gaston însĕ nu păréu aplecaţĭ a renunţa la prada lorŭ.

— „Jeanne!“

— „Marto!“

— „Dóră eu sunt bărbatulŭ tĕu celŭ dintêiu!“

— „Şi eu alŭ doilea!“

— „Dreptulŭ meu e necontestabilŭ.“

— „Domnule, dă-i drumulŭ damei!“

— „N'am nimicŭ de lucru cu d-ta, domnule, nu te cunoscŭ.“

Acum în adevĕrŭ nu mai sciamŭ ce sĕ cugetŭ. Pe când trăiau pe pămêntŭ se tutuiau şi unulŭ fără altulŭ nu putéu trăi. Raoul, mai târqiu alŭ doilea bărbatŭ, era tótă qiua la Gaston.... şi gurile rele vorbiau.... dér sĕ nu creqĭ ce spunŭ gurile rele.

Cérta între Raoul şi Gaston însĕ devenia totŭ mai înferbêntată, vocile li-se auqiau totŭ mai tare. Alergară încóce ómenĭ, dintre carĭ unii ţineau cu bărbatulŭ celŭ dintêiu, alţii cu alŭ doilea. Jeanne însĕ nu se mişca; îşĭ liberase amêndouĕ mânile şi nu da nicĭ unuia nicĭ unŭ rĕspunsŭ.

Diseiu atuncĭ către Sfântu Toma, care mĕ însoţise în raiu:

— „Casulŭ acesta nu póte fi aşa de rarŭ; suntŭ pe pămêntŭ multe femei, carĭ se mărită pe rêndŭ după doi bărbaţĭ!“

— „E adevĕratŭ; dér ceea ce e cu totulŭ nou, e zelulŭ amêndurorŭ bărbaţilorŭ, d'a 'şĭ face nevasta obiectŭ de dispută. De obiceiu bărbaţii suntŭ veselĭ, décă nu mai trebue sĕ'şĭ primécă îndĕrĕtŭ nevasta.“

In momentulŭ acesta mulţimea făcù locŭ unui venerabilŭ bĕtrânŭ. Era înţeleptulŭ Solomonŭ, care în fiă-care qi venia de câteva-orĭ la gară, pentru ca sĕ privéscă pe femeile cele frumóse ce sosiau de nou. Acésta era o mică slăbiciune a lui, dealtmintrelea însĕ se bucura pentru înţelepciunea lui de mare vaqă între locuitorii raiului.

Bĕtrânulŭ se oprì, întrebà ce e acolo şi i-se istorisì în scurte cuvinte, cum stă lucrulŭ.

— „Nimicŭ mai simplu“, qise elŭ după ce se gândì puţinŭ. Dómna e aci, dreptŭ rĕsplată pentru purtarea ei cea bună. Are dreptulŭ sĕ pretindă a nu i-se turbura fericirea şi de aceea sĕ se decidă ea însa-şĭ pentru unulŭ din cei doi rivalĭ!“

Jeanne însĕ sta mută şi nemişcată între cei doi bărbaţĭ ai ei, carĭ căutau sĕ o câştige, fiă-care pentru sine, prin gingaşe amintirĭ.

— „Adu'ţĭ aminte“, qicea Gaston, „te-am luatŭ de nevastă, când mai aveai numai 300,000 francĭ qestre.“

— „Şi când te-am luatŭ eu de nevastă“, qicea Raoul, nu mai aveai nicĭ unŭ bănuţŭ. Destrea ta se cheltuise pe toalete şi domnulŭ ăsta şĭ-a perdutŭ averea jucândŭ baccarat şi la alergările de cai.“

— „Sciu bine, că'mĭ qicea tată-tĕu: „Ii dau fiicei mele o nouă qestre de 200,000 francĭ“, dér mi-a plătit'o în acţii de mine din Bolivia, care după trei lunĭ

SCIRILE DILEI.

Stegŭ negru-galbenŭ arsŭ. Lui „Kolozsvár“ i-se telegrafiază din Carloveţŭ (Karlstadt), că din incidentulŭ petrecerei generalului *Reicher*, comandantulŭ de corpŭ din Agramŭ, în Carloveţŭ, i-s'a arboratŭ la locuinţa unde petrecea unŭ stégŭ negru-galbenŭ. Nisce făptuitorĭ necunoscuţĭ *au datŭ josŭ stégulŭ şi l'au arsŭ.*

In Ungaria nu e noutate o astfelŭ de faptă. Stégulŭ negru-galbenŭ a mai fostŭ insultatŭ şi altă-dată fără ca vinovaţilorŭ să li-se fi atinsŭ măcarŭ unŭ firŭ de pĕrŭ. Se vede că n'au fostŭ Românĭ!

***

Juncţiunĭ de drumŭ de ferŭ cu România. Oposiţionalulŭ „Ellenzék“ din Clujiu dela 28 Iunie a. c. ne spune, că deputatului Gabriel Ugron i-a succesŭ, încă înainte cu câţĭva anĭ de a intra în legătură cu câţĭ-va marĭ proprietarĭ din România pentru realisarea unei juncţiunĭ de drumŭ de ferŭ prin pasulŭ dela Ghimeşŭ şi că acum în fine proiectulŭ a reuşitŭ şi convenţiunea va fi subscrisă în dilele aceste. O întârdiere sufere lucrulŭ nu din causa juncţiunei pe la Ghimeşŭ, ci acum se tractéză despre aceea, care să fiă alŭ doilea punctŭ de juncţiune: celŭ dela Vulcanŭ orĭ Turnu-roşu? Planulŭ lui Ugronŭ, încheiă „Ellenzek“, fiă-care l'a credutŭ nerealisabilŭ şi acum resultatulŭ stăruinţelorŭ sale va servi spre mare avantagiu poporului săcuescŭ şi Ardélului, pentru că în viitorŭ Galaţii vorŭ fi portulŭ nostru celŭ mai de aprópe. — Vederemo.

***

Retragerea vechilorŭ note de unŭ florinŭ. Scimŭ, că ministrulŭ de finance a făcutŭ cunoscutŭ tuturorŭ autorităţilorŭ şi oficiilorŭ financiare, că notele de statŭ de unŭ florinŭ, datate dela 1 Ianuarie 1882 se vorŭ primi ca plată numai până la 30 Iunie st. n. 1890. Dela 1 Iunie a. c. până la 30 Iunie 1892 se vorŭ primi ca plată în ţĕrile corónei ungare asemenĭ note esclusivŭ numai la cassa centrală a statului în Budapesta. Se dă însĕ voiă, ca sĕ se priméscă astfelŭ de note pentru a le schimba cu altele nu numai de către cassa centrală de statŭ în Budapesta şi de către cassa de statŭ în Agramŭ, ci dela 1 Iulie 1890 până la 31 Martie 1892 se vorŭ primi vechile note de 1 fl. spre a fi schimbate cu de cele nouĕ şi de către perceptoratele reg. carĭ se află în localităţĭ unde suntŭ şi direcţiunĭ financiare.

***

Focŭ mare. Duminecă după amédĭ la 3 óre, tocmai pe când sufla mai tare vêntulŭ, a isbucnitŭ focŭ într'o curte din Ocna-Sibiiului. Vre-o 50 de clădirĭ, apoi mobile, vite şi cantităţĭ marĭ de fênŭ au fostŭ mistuite de flacărĭ. Din nenorocire numai o parte a clădirilorŭ arse au fostŭ asigurate în contra focului.

***

Mamă ucigaşă. In comuna Olafalăulŭ mare, din vecinătatea Odorheiului săcuiesc, s'a petrecutŭ în dilele trecute o faptă îngrozitóre. Nevasta unui pĕdurarŭ a cumpĕratŭ séra dela cârciumă două litre de vinŭ şi dimpreună cu copiiĭ sĕi a beutŭ 1 litru şi $^1/_2$. Pe copiiĭ ameţiţĭ: Ana, o fetiţă de 7 anĭ, şi Rosa, altă fetiţă de 5 anĭ, pe unŭ băiatŭ de3 anĭ şi $^1/_2$ şi pe miculŭ George, care era numai de 7 sĕptĕmânĭ i-a culcatŭ într'unŭ patŭ. Câtva timpŭ au durmitŭ cu toţii şi târdiu către miedulŭ nopţii femeia s'a treditŭ şi într'unŭ accesŭ de nebunia a măcelăritŭ c'unŭ cuţitŭ ascuţitŭ pe toţĭ copiiĭ ei. Mama ucigaşă a spintecatŭ pântecele copiilorŭ şi li-a făcutŭ cam 70—80 rane pe corpŭ. După îngrozitorulŭ măcelŭ femeia a luatŭ o carte de rugăciunĭ şi s'a rugatŭ în genunchĭ lângă copiiĭ morţĭ; la urmă şi-a pusŭ cartea la o parte şi şi-a plântatŭ cuţitulŭ în pântece. Nenorociţii au fostŭ îngropaţĭ în diua următóre toţĭ în acelaşĭ mormêntŭ. Intregŭ satulŭ a vĕrsatŭ lacrimĭ la mormêntulŭ lorŭ şi cu toţii suntŭ de credinţă, că mama copiilorŭ a sĕvîrşitŭ oribila faptă într'unŭ accesŭ de nebunia.

***

Petrecere de vĕră va arangia tinerimea română din Monorŭ şi jurŭ Duminecă la 20 Iulie n. c. în grădina scólei fundaţionale din Monorŭ (comit. Bistriţa-Năsĕudŭ). Preţulŭ întrărei de persónă 1 fl., în familiă de persónă 70 cr. Venitulŭ curatŭ este destinatŭ în favorulŭ înfiinţêndei scóle de fetiţe din Monorŭ. Inceputulŭ la 3 óre p. m. Pentru comitetŭ: Ioanŭ Mărgineanu, preşedinte. Simionŭ Besianu, v. preşedinte. Octaviu Harsianu, secretarŭ, Grigoriu Necóră cassariu. Mâncările se lasă în grija familiilorŭ. Oferte marinimóse se vorŭ chita pe cale diaristică.

***

Concertŭ în grădina Nr. 5. Mâne Joi în 3 Iulie st. n. *musica militară* din localitate va da unŭ concertŭ în grădina-restaurantŭ dela Nr. 5 din Braşovulŭ-vechiu în favórea fondului de pensiune alŭ dirigenţilorŭ ces. reg. de musicĭ militare. Pe lângă alte piese nouĕ, ce le conţine programa, se va esecuta pentru prima óră şi o nouă horă *„Rosa României“* compusă de dirigentulŭ *A. Kraus.* Inceputulŭ la 9 óre séra. Intrarea 30 cruceri.

Programa scólei de fete a „Associaţiunei.“

Primimŭ dela Sibiiu „A IV-a Programă a scólei civile (private) de fete cu internatŭ a Associaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului română în Sibiiu, pe an. scol. 1889—90, publicată de *Ioanŭ Popescu*, directorŭ.“ Cuprinsulŭ: în partea primă: Individualitatea în educaţiune, de Dr. Petru Şpanu; în partea a doua: Scirĭ scolare, de directorulŭ. Din partea a doua a acestei programe reproducemŭ următórele date:

Personalulŭ scólei a constatŭ în decursulŭ acestui anŭ scolasticŭ din: Directorulŭ *I. Popescu*, profesorŭ în seminariulŭ „Andreianŭ“, membru ordinarŭ alŭ Comitetului „Associaţiunei“ şi directorŭ onorarŭ pentru conducerea afacerilorŭ scolare.

Invĕţătorii: *Eugenia Trifu*, absolventă a preparandiei superióre din Budapesta, cu esamenŭ de cualificaţiune pentru scólele civile, învĕţătóre ordinară definitivă. *Vasilie Bologa*, doctorŭ în filosofiă dela universitatea din Budapesta, cu esamenŭ de cualificaţiune pentru scólele civile, învĕţătorŭ ordinarŭ definitivŭ. *Petru Şpanŭ*, doctorŭ în filosofiă dela universitatea din Iena, învĕţătorŭ ordinarŭ provisorŭ. *Victoria Filipescului*, absolventă a scólei de industriă din Clujiu, cu esamenŭ de cualificaţiune dela preparandia de statŭ din Clujiu, învĕţătóre ordinară provisóre.

Catecheţĭ: *Zaharie Boiu*, asesorŭ consistorialŭ, pentru elevele gr. or., şi *Nicolae Toganŭ*, preotŭ şi cooperatorŭ parochialŭ, pentru cele gr. cat.

Instructorĭ: *Elena Petraşcu*, directóra internatului, a propusŭ limba francesă ca studiu ne obligatŭ elevelorŭ în tóte clasele. *Adela de Heldenberg*, absolventă a conservatoriului de musică din Viena, a instruatŭ în musica instrumentală 12 eleve. *Sabina Brote* a instruatŭ în musica instrumentală 12 fete. *Matilda Mangesius*, învĕţătóre la scóla evangelică de fete, a instruatŭ în gimnastică elevele din tóte 4 clasele.

Personalulŭ internatului: a) Directorulŭ scólei este tot-odată şi alŭ internatului. b) Directóra internatului: *Elena Petraşcu.* c) Medicŭ de casă: *Dr. Ioanŭ Moga.* d) Ajutóre: o guvernantă şi o bonă.

S'a propusŭ în anulŭ scolasticŭ trecutŭ: Religiunea şi morala în tóte clasele, conformŭ disposiţiunilorŭ făcute de autorităţile confesionale. Pe lângă asta s'au propusŭ:

In cl. I. Limba română, Limba maghiară, Aritmetica şi lucrulŭ de mână câte 3 óre pe sĕptĕmână; Istoria naturală, Desemnŭ, Caligrafiă, Musica vocală şi Gimnastica câte 2 óre pe sĕptĕmână.

In cl. II: Limba română, L. maghiară, Aritmetica şi Lucrulŭ de mână câte 3 óre; Istoria naturală, Istoria universală, Geografia, Desemnŭ şi Caligrafiă, câte 2 óre; Musica vocală şi Gimnastica câte 1 óră pe sĕptĕmână.

In cl. III: Limba română, L. maghiară şi istoria câte 3 óre; Aritmetica, Geografia, Economia de casă, Lucrulŭ de mână, Desemnŭ şi Caligrafiă câte 2 óre; Chemia şi Musica vocală câte 1 óră pe sĕptĕmână.

In cl. IV: Limba română şi L. magiară câte 3 óre; Aritmetica, Fisica, Igiena, Istoria patriei, Lucrulŭ de mână şi Desemnŭ câte 2 óre; Geometriă, Geografiă şi Musica vocală câte o óră pe sĕptĕmână.

Limba germană, ca studiu facultativŭ, a fostŭ învĕţată de tóte elevele, dându-se pentru fiă-care clasă lecţii separate în câte 2 óre pe sĕptĕmână. La limba francesă au participatŭ 45 eleve, carĭ, despărţite în 4 cursurĭ, au luatŭ câte 2 lecţiĭ pe sĕptĕmână. La instrucţia în piano-forte au participatŭ 25 eleve. Din limba română, maghiară, germană şi francesă au avutŭ elevele interne şi câte 2 óre de conversaţiă sub conducerea directórei şi a guvernantelorŭ.

Eleve imatriculate în cursulŭ anului au fostŭ: 13 în cl. I; 20 în cl. II; 12 în cl. III; 14 în cl. IV.

Cursulŭ complementarŭ, menitŭ pentru aprofundarea materiilorŭ de învĕţămêntŭ din clasele scólei civile şi pentru facerea de aplicaţiunĭ directe la viéţa practică, în care cursŭ se primescŭ elevele absolvente de a IV-a clasă şi în modŭ esceptionalŭ şi din a II-a clasă, décă au trecutŭ peste alŭ 15-lea anŭ, în anulŭ acesta a fostŭ cercetatŭ de 5 eleve.

Numĕrulŭ elevelorŭ dela acéstă şcólă este recrutatŭ nu numai din tóte unghiurile Transilvaniei, ci şi de prin Bucovina, Bihorŭ, Sĕlagiu, Timişŭ etc.

Ca mijlóce de învĕţămêntŭ au statŭ la disposiţiunea elevelorŭ: Biblioteca colegiului învĕţătorescŭ, care în cursulŭ acestui anŭ s'au înmulţitŭ cu vre-o 67 de opurĭ, dintre carĭ 54 dăruite de D-lŭ G. Bariţiŭ. Acum constă acéstă biblotecă din 200 opurĭ. Biblioteca elevelorŭ asemenea s'a îmulţitŭ în decursulŭ anului cu 4 opurĭ cumpărate şi 7 dăruite. Cu totulŭ are astădĭ acéstă biblioteca 87 opurĭ.

DIVERSE.

Biserică în trenŭ. In atelierile căilorŭ ferate rusescĭ din Tiflis s'a lucratŭ unŭ vagonŭ cu patru osii, care înfăţişéză o biserică: e unŭ micŭ cabinetŭ pentru preoţĭ şi locŭ pentru 70 de asistenţĭ la serviciulŭ divinŭ. Vagonulŭ e fórte elegantŭ întocmitŭ şi împodobitŭ cu multe simbolurĭ religióse. Altarulŭ e din lemnŭ sculptatŭ, pe coperişulŭ vagonului deasupra altarului e o cruce mare aurită. De amêndouĕ laturile altarului suntŭ scaune, pe când ceĭ mai mulţĭ asistenţĭ asistă la serviciulŭ divinŭ stândŭ. Sub tavanŭ suntŭ trei clopote micĭ, care producŭ unŭ terţetŭ armonicŭ. Acéstă biserică, care a costatŭ 12,000 ruble, e destinată pentru timpurĭ de rĕsboiu, pentru-ca generalii şi marii principĭ ruşĭ sĕ pótă lua parte la serviciulŭ divinŭ şi în timpulŭ transportului trupelorŭ. Se dice, că se vorŭ introduce astfelŭ de vagóne-bisericĭ pentru tóte districtele căilorŭ ferate ale Rusiei.

Nihiliştii ruşĭ. O telegramă din Parisŭ anunţă, că „Journal des Debats“ a scrisŭ în dilele trecute, că cuibulŭ principalŭ alŭ teroriştilorŭ ruşĭ se află de presentŭ în Londra. Conducĕtorulŭ lorŭ este ducele Krapotkin. Ţevile de gazŭ le-a transportatŭ acolo fabricantulŭ Lafontaine la ordinulŭ unui prinţŭ, care pórtă numele de Nakatsidze. Bombele aflate sémĕnă întru tóte cu bombele, prin carĭ a fostŭ omorîtŭ Alesandru alŭ II, Ţarulŭ Rusiei. Dr. Halpern şi Günzbourg, înainte de prinderea celorlalţĭ terorişti, s'au refugiatŭ în Londra. Cei mai compromişĭ suntŭ Demboky, Nakat Sidze, Reuistein şi nevasta acestuia, şi Levov.

Editorŭ şi redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

---

nu mai aveau nicĭ preţŭ de unŭ banŭ frântŭ“, îi dicea Gaston.

— „Tu scii, că totdéuna ţi-am cumpĕratŭ giuvaere, dantele şi lojĭ. Şi'ţĭ mai aducĭ încă aminte, că am plătitŭ odată o miiă de francĭ pentru o loge la o representaţiune dată de Pati“, îi dicea Raoul.

— „Şi eu“, îi spunea Gaston, „am renunţatŭ la cariera mea de căpitanŭ la husarĭ, fiind-că urai garnisóna din Sarreguemiens.“

— „Tu scii,“ îi spunea Raoul, „că totdéuna am avutŭ încredere órbă în tine, şi când am primitŭ scrisorĭ anonime, carĭ voiau sĕ sădéscă în inima mea neîncredere în contra ta şi a amicului meu Sericourt, atuncĭ am rîsŭ de acéstă încercare; era însĕ în adevĕrŭ şi prea ridiculŭ.“

Observaiu bine, că Jeanne a tresăritŭ uşorŭ, când a auditŭ numele d-lui de Sericourt; dér Raoul, vedĭ bine, n'a observatŭ nimicŭ din perplexitatea ei.

Acum îşĭ perdù răbdarea Solomonŭ şi dise:

— „Dómnă, stai acolea ca şi când nu ţi-ar păsa nimicŭ de totŭ lucrulŭ. Decide-te odată!“

Atuncĭ dise mica vĕduvă înroşindu-se uşorŭ:

— „Nu potŭ lua pe nicĭ unulŭ, din aceştĭ doi, ci pe acela, care stă colo în stînga în miculŭ sĕu norŭ, şi care în continuu îmĭ face semne“.

'Mĭ întorseiu capulŭ şi observaiu în adevĕrŭ pe Sericourt, care colo în norulŭ sĕu făcea gesturĭ amoróse.

— „Eu înţelegŭ dorinţa d-tale, Dómnă“, replică Solomonŭ, „dér, precum credŭ, acĭ opresce regulamentulŭ casii legăturĭ de felulŭ acesta. Dér lucrulŭ se póte întocmi. Peste o oră plécă unŭ trenŭ curierŭ către pămêntŭ, sue-te în elŭ cu d-lŭ de Sericourt, opresce-te la staţia Iadŭ şi scobórĕ-te. Acolo nu suntŭ aşa scrupuloşĭ cu starea familiarĭ...“

Atuncĭ deodată mĕ deşteptaiu şi'mĭ pare rĕu şi adĭ de acésta, fiind-că aşŭ fi vrutŭ bucurosŭ sĕ sciu, ce sfîrşitŭ a luatŭ afacerea.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 2 Iuliu st. n. 1890.

Bancnote romănescĭ	Cump.	9.24	Vĕnd.	9.27
Argintŭ românescŭ -	„	9.20	„	9.24
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.27	„	9.29
Lire turcescĭ - - -	„	10.56	„	10.61
Imperialĭ - - - -	„	9.54	„	9.59
Galbinĭ .	„	5.45	„	5.50
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	102.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	99.50	„	—.—
Ruble rusescĭ - - -	„	133.—	„	134.—
Mărcĭ germane - -	„	—.—	„	—.—

Discontulŭ 6- 8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 1 Iuliu st. n. 1890

Renta de aurŭ 4%	102.85
Renta de hârtiă 5%	99.70
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare - aurŭ	117.—
dto argintŭ	97.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	113.—
Bonurĭ rurale ungare	89.—
Bonurĭ croato-slavone	104.25
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	138.75
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	127.50
Renta de hârtiă austriacă	88.65
Renta de argintŭ austriacă	89.35
Renta de aurŭ austriacă	109.10
Losurĭ din 1860	140.25
Acțiunile băncei austro-ungare	978.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar.	343.50
Acțiunile băncei de creditŭ austr.	340.75
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.53
Napoleon-d'orĭ	9.28½
Mărcĭ 100 împ. germane	57 30
Londra 10 Livres sterlinge	116 75

No. 107—1890. 364,3—1

Concursŭ.

Devenindŭ vacantŭ postulŭ de învĕțătóre pentru *lucrulŭ de mână femeescŭ, desemnulŭ liniarŭ și din mână liberă după metodulŭ mai nou probată și adoptată în institutele corĕspundĕtóre publice, musica vocală și caligrafiă* la școla civilă de fete cu internatŭ a „Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului română“, pentru ocuparea acestuia se escrie concursŭ cu terminulŭ *până la 31 Iulie n. c.*

Doritórele de a ocupa acestŭ postŭ au să presente următórele documente:

a) Atestatŭ de botezŭ;

b) documentŭ, că posedŭ pe deplinŭ desteritatea racerută la predarea obiectelorŭ numite mai susŭ;

c) o adeverință autentică în scrisŭ despre tóte studiile pregătitóre pentru acéstă profesiune și despre ocupațiunea de păn'acum;

d) fiindŭ limba română limba de propunere, sĕ dovedéscă, că posedŭ deplinŭ acéstă limbă în vorbire și scriere, așa încâtŭ sĕ fiă în stare de a da elevelorŭ tóte esplicațiunile necesare în limba maternă în tóte trei ramurile acestei profesiunĭ cu terminii adoptațĭ în cele mai bune școle profesionale românescĭ pe unde se află de acelea.

Cu postulŭ, ce este a se ocupa, suntŭ împreunate următórele emolumente:

a) Salariu anualŭ de fl. 240.

b) întrega întreținere în internatŭ (cvartirŭ, spălatŭ, viptŭ etc.)

Se vorŭ preferi concurentele, carĭ vorŭ dovedi, că suntŭ în stare sĕ instrueze și în gimnastică.

Pentru provederea gimnasticei aléssa va primi o remunerațiune separată.

Funcțiunea în anulŭ deântêiu va fi provisoriă, după care aplicarea póte sĕ devină definitivă în condițiunile prevĕdute atâtŭ în legea statului, câtŭ și în statutele și regulamentele internatului.

Renunțarea la acéstă funcțiune, séu demisiunea eventuală, are terminŭ de trei lunĭ.

Din ședința comitetului „Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului română“, ținută în Sibiiu la 23 Iunie 1890.

G. Bariținŭ, președ. — Dr. I. Crișianŭ, secretarŭ II.

Nr. 6816—1890. 365,3—1

PUBLICAȚIUNE.

Din partea subscrisului magistratŭ se escrie prin acéstă concursŭ asupra ocupărei unui locŭ din fundațiunea lui Iosef Wehrmacher, devenitŭ vacantŭ în institutulŭ orășenescŭ din locŭ pentru infirmĭ.

Competenții, fără considerațiune de confesiune, secsŭ și naționalitate, au de a'șĭ așterne petițiunile subscrisului magistratŭ până în *15 Iulie a. c.*, acludêndŭ conformŭ dispozițiunilorŭ fundațiunare următórele documente:

1. Unŭ testimoniu estradatŭ de căpitănatulŭ orășenescŭ, vidatŭ de primarŭ și de competentulŭ oficiu parochialŭ, cumcă atâtŭ petentulŭ, câtŭ și părinții, copii și soțulŭ sĕu, suntŭ săracĭ, adecă, că nu posedŭ avere nicĭ mișcătóre, nicĭ nemișcătóre.

2. Atestatŭ de legitimare, cumcă petentulŭ aparține orașului Brașovŭ.

3. Testimoniu fisicalŭ—medicalŭ cumcă petentulŭ în urma defectelorŭ corporale se află în miserie.

4. Atestatulŭ de nascere prin care petentulŭ are de a documenta, că a trecutŭ etatea de 40 anĭ.

Brașovŭ, în 21 Iunie 1890.

Magistratulŭ orășenescŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1890.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ accelerată.	Trenŭ accelerată	Tren de persóne	Tren de persóne
Viena	3.25	8.—	10.50	
Budapesta	9.25	2.—	7.35	6.10
Szolnok	11.29	4.05	11.07	9.28
P. Ladány	1.07	5.46	1.20	11.58
Oradea-mare	2.24	7.01	3.02	1.51
Oradea-mare	2.32	7.11	3.09	2.06
Mezŏ-Telegd	3.02	7.41	3.48	2.46
Rév	3.33	8.16	4.31	3.40
Bratca			4.54	4.03
Bucia			5.14	4.25
Ciucia	4.26	9.05	5.40	4.51
Huiedin	4.58	9.35	6.22	5.32
Stana			6.38	5.49
Aghiriș			6.59	6.11
Ghirbĕu			7.11	6.28
Nădĕșel	5.49	Trenŭ de pers	7.24	6.44
Clușiu	6.02	10.35	7.39	7.04
Clușiu	6.12	11.02	7.54	8.30
Apahida	6.27	11 23	8.11	8.55
Ghiriș	7.31	12.42	9.18	10.31
Cucerdea	7.55	1.18	9.49	11.19
Uióra		1.25	9 56	11.27
Vințulŭ de susŭ		1.33	10.02	11.35
Aiud	8.21	1.55	10.22	12.02
Teiușŭ	8.37	2.14	10.39	12.26
Teiușŭ	8.42	2.24	10.57	1.18
Crăciunelŭ		2.49	11.20	1.54
Blașiu	9.14	3.02	11.36	2.11
Micăsasa		3.33	12.04	2.49
Copșa mică	9.49	3.48	12.23	3.23
Mediașŭ	10.07		12.39	3.46
Elisabetopole	10.30		1.08	4.27
Sighișóra	11.06		1.50	5.39
Hașfalĕu	11.22		2.06	6.03
Homorodŭ	12.37		3.20	7.51
Augustinŭ			3.56	8.36
Apața	1.26		4.19	9.10
Feldióra	1.47		4.44	9.44
Brașovŭ	2.23		5.20	10.31
Brașovŭ	2.33		5.30	
Timișŭ	3.15		6.14	11.23
Predealŭ	3.47		6.45	12.08
Bucurescĭ	9.30		11 38	

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ accelerată	Trenŭ de pers.	Trenŭ accelerată.	Tren de persóne
Bucurescĭ	7.55			4.45
Predealŭ	1.08		4.10	9.12
Timișŭ	1.37		4.50	9.41
Brașovŭ	2.13		5.50	10.17
Brașovŭ	2.43	4.—		10.32
Feldióra	3.12	4.44		11.04
Apața	3.32	5.20		11.30
Augustinŭ	3.47	5.47		11.51
Homorodŭ	4 20	6.35		12.27
Hașfalĕu	5.25	8.12		1.35
Sighișóra	5.45	8.47		1.59
Elisabetopole	6.12	9.29		2.32
Mediașŭ	6.33	10.10		2.59
Copșa mică	6.46	10.32		3.13
Copșa mică	6.48	10.42	11.47	3.18
Micăsasa		11.01	12.04	3.33
Blașiu	7.22	11.37	12.32	4.03
Crăciunelŭ		11.52	12.44	4.14
Teiușŭ	7.51	12.23	1.06	4.36
Teiușŭ	7.58	1.23	1.30	5.06
Aiudŭ	8.15	1.50	1.54	5.24
Vințulŭ de susŭ		2.20	2.16	5.45
Uióra		2.28	2.23	5.51
Cucerdea	8.45	2.46	2.39	6.08
Ghirișŭ	9.16	3.33	3.15	6.42
Apahida		5.—	4.32	7.52
Clușiu	10.36	5.28	4.53	8.10
Clușiu	10.48	6.05	5.30	8.30
Nădășelŭ		6.26	5.48	8.50
Ghîrbău		6.42		9.05
Aghireșŭ		6.58	6.11	9.19
Stana		7.24		9.43
B. Huiedin	12.01	7.47	6.43	10.02
Ciucia	12.31	8.27	7.12	10.41
Bucia		8.49		10.56
Bratca		9.08		11.13
Rév	1.10	9.28	7.51	11.32
Mezö-Telegd	1.36	10.04	8.17	12.07
Oradea-mare	2.01	10.41	8.42	12.41
Oradea-mare	2.08	11.06	8.47	1.09
P. Ladány	3.31	1.19	10.09	3.03
Szolnok	5 11	3.31	11.51	5.10
Budapesta	7.15	6.35	1.55	8.15
Budapesta	8.40	6.50	2.25	10.40
Viena	1.40	3.—	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș

	Trenŭ accelerată.	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Viena	8.—	10.50	3.25
Budapesta	2.—	8.15	9.40
Szolnok	4.20	11.18	1.02
Aradŭ	8.10	3.50	5.27
Aradŭ	2.20 (Trenŭ omnibus)	4.10	5.50
Glogovațŭ	2.34	4.22	6.02
Gyorok	3.05	4.46	6.23
Paulișŭ	3.23	4.58	6.34
Radna-Lipova	3.39	5.16	6 52
Conop		5.38	7.17
Bĕrzava		5.53	7.33
Soborșinŭ		6.15	8.20
Zamŭ		6.58	8.49
Gurasadŭ		7.22	9.16
Ilia		7.38	9.32
Branicica		7.54	9.51
Deva		8.14	10.18
Simeria (Piski)		8.43	10.44
Orăștia		9.12	11.14
Șibotŭ		9.34	11.39
Vințulŭ de josŭ		9.56	12.05
Alba-Iulia		10.17	12.26
Teiușŭ		10.44	12.58

Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ accelerată.	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Teiușŭ		12.59	4.51
Alba-Iulia		1.39	5.27
Vințulŭ de josŭ		1.56	5.44
Șibotŭ		2.23	6.05
Orăștia		2.49	6.28
Simeria (Piski)		3.37	7.10
Deva		3.53	7.26
Branicica		4.18	7.48
Ilia		4.43	8.10
Gurasada		4.53	8.21
Zamŭ		5.21	8.48
Soborșinŭ		5.56	9.17
Bĕrzava		6.46	9.54
Conopŭ		7.02	10.09
Radna-Lipova	5.49	7.36	10.38
Paulișu	6.06 (Trenŭ omnibus)	7.50	10.51
Gyorok	6.24	8.03	11.03
Glogovaț	6.53	8.26	11.27
Aradŭ	7.06	8.38	11.38
Aradŭ	7.45	9.05	12.10
Szolnok	11.51	2.25	4.47
Budapesta	1.55	5.50	7.45
Viena	7.20	1.40	6.05

Simeria (Piski)-Petroșenĭ

	T. d. p.	T. omn.	T. omn.
Simeria	7.17	11.28	3.50
Streiu	7.54	12.12	4.32
Hațegŭ	8.45	1.08	5.20
Pui	9.39	2.03	6.15
Crivadia	10.37	2.51	7.03
Banița	11.26	3.30	7.43
Petroșenĭ	12.—	4.02	8.15

Petroșenĭ-Simeria (Piski)

	T. omn.	T. omn.	T. omn.
Petroșenĭ	6.05	10.42	4.03
Banița	6.45	11.23	4.49
Crivadia	7.26	11.57	5.24
Pui	8.07	12.33	6.04
Hațegŭ	8.51	1.19	6.43
Streiu	9.41	2.09	7.28
Simeria	10.20	2.47	8.—

Aradŭ—Timișóra

	T. omn.	T. omn.
Aradŭ	6.18	4.18
Aradulŭ nou	6.40	4.40
Németh-Ságh	7.05	5.05
Vinga	7.33	5.33
Orczifalva	7.56	5.50
Merczifalva	8.14	6.06
Timișóra	9.04	6.50

Timișóra—Aradŭ

	T. omn.	T. omn.
Timișóra	6.30	1.10
Merczifalva	7.23	1.59
Orczifalva	7.49	2.19
Vinga	8.16	2.46
Németh-Ságh	8.37	3.03
Aradulŭ nou	9.09	3.41
Aradŭ	9.25	3.55

Ghirișŭ—Turda

Ghirișŭ	7.40	10.50	3.56	9.30
Turda	8.—	11.10	4.10	9.50

Turda—Ghirișŭ

Turda	6.05	9.40	2.40	8.20
Ghirișŭ	6.25	10.—	3.—	8.40

Sighișóra—Odorheiu

Sighișóra	5.—	11.25
Odorheiu	7.49	1.50

Odorheiu—Sighișóra

Odorheiu	8.40	2.45
Sighișóra	10.52	5.28

Mureșŭ-Ludoșŭ-Bistrița

	T. omn.
Murĕșŭ-Ludoșŭ	4.—
Țagŭ-Budatelecŭ	6.48
Bistrița	9.59

Bistrița-Mureșŭ-Ludoșŭ

	T. omn.
Bistrița	1.16
Țagŭ-Budatelecŭ	4 50
Murĕșŭ-Ludoșŭ	7.21

Nota: Numerii încunjurațĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Copșa-mică—Sibiiu

	Tr. de p.	T. de p.	Tr. omn.
Copșa-mică	4.05	10.47	7.10
Șeica mare	4.35	11.17	7.43
Lómneșŭ	5.16	11.58	8.27
Ocna	5.47	12.29	8.59
Sibiiu	6.10	12.52	9.23

Sibiiu-Copșa-mică

	Tr. omn.	Tr. de p.	Tr. de p.
Sibiiu	7.35	4.34	9.50
Ocna	8.02	4.58	10.14
Lómneșŭ	8.30	5.25	10.40
Șeica mare	9.05	5.55	11.10
Copșa-mică	9.34	6.20	11.35

Cucerdea-Oșorheiu Reghinulŭ săsescŭ

	Tr. de p.	Tr. de p.	Tr. omn.
Cucerdea	2.55	8.20	2.56
Cheța	3.25	8.50	3.29
Ludoșŭ	3.46	9.11	4.06
M.-Bogata	3.56	9.20	4.15
Iernutŭ	4.33	9.57	4.54
Sânpaulŭ	4.48	10.12	5.10
Mirașteu	5.11	10.35	5.34
Oșorheiu	5.30	10.54	5.35
Oșorheiu	5.50	4.58	
Reghinul-săs.	7.25	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oșorheiu-Cucerdea

	Tr. omn.	Tr. de p.	Tr. de p.
Reghinul-săs.		8.25	8.—
Oșorheiu		10.—	9.49
Oșorheiu	7.24	5.54	10.20
Mirașteu	7.44	6.14	10.39
Sânpaulŭ	8.07	6.37	11.02
Iernutŭ	8.29	6.58	11.23
M. Bogata	9.02	7.28	11.53
Ludoșŭ	9.35	7.41	12.06
Cheța	9.51	7.57	12.22
Cucerdea	10.23	8.25	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

	Tr. omn.
Simeria (Piski)	4.—
Cerna	4.21
Uniedóra	4.50

Unied.-Simeria (Piski).

Uniedóra	9.25
Cerna	9.51
Simeria	10.10

Tipografia A. MUREȘIANU Brașov.